

גמ':

**עין משפט
גר מצוה**

קפח א מ"י פ"ט מה' יסודי המורה ה"ב:
6:
קפח ב ג ד מ"י פ"ד מה' מכירה ה"ב:
טו טז טמנ לאון קפח טו"ע ח"מ פ"י רכמ סע"ף ז:
קצ ה מ"י טס פ"ח הלכה ה טמנ לאון קע קפ קטו טו"ע טס סע"ף י"א

תורה אור השלם

- 1 לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו חממענא אתה ונעשה: דברים ל יב
- 2 לא תהיה אחרי רבים לקרע ולא תתנה על רב לטות אחרי רבים לטות: שמות כג ב
- 3 וגר לא תנה ולא תלקצו בו גרים הייתם בארץ מצרים:
- 4 ובי יגור ארך יר בארצכם לא תנו אתו: ויקרא יט לג
- 5 ולא תנונו איש את עמיתו ויקרא מאלריך כי אני יי אללהיכם:
- 6 וגר לא תלחץ ואקם ודעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: שמות כג ט
- 7 אם בקץ תלחץ את עמי את העני עמך לא תהיה לו בנשה לא תשימון עליו נשך: שמות כב כד

זה תנור של עכנאי. יש דגס חכנאי וכן בירושלמי ומכן זה נמש ושמח בעל התנור שהיה עושה שמו כן:

לא בשמים היא. והא דלמר צ"ק דינמות (ד' יד. וס ד"ה רצו) דהלכה כב"ה משום דילאף צת קול שאני הכא שצא לחלוק על דברי תורה דכתיב אחרי רבים להטות אלל התם אלרנה צ"ה רובא אי ללו דהוה מספקא לן אי חולין צמר רובא משום דצ"ש הוה מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאה צת קול אלל משום כבודו דר"א

שאלמר מן השמים יוכיחו והא דלמר התם רבי יהושע היא דלמר אין משגיחין צצת קול ולא שמעינן ליה לרי יהושע אלל על צ"ק דהאי מעשה דר"א דהלכא התם דייק מדקאמר לא צשמים היא ככר ימנה לנו תורה מסגיני משמע דנשום מקום אין משגיחין: קח"יך ואמר נצחונו בני. והא דלמר צריש ע"ז (ד' ג:) מיום שחבר בהמ"ק אין שמוק לפני הקב"ה היינו קצוע והכא מילתא דנדיחותא צעלמא הוא דלמר: **וקרע** בגי'ו וחלץ מנע"ו. אין להוכיח מכלן הא דמצעיא ליה צמועד קטן (ד' טו: וס ד"ה לא) אס מנויה צריץ קריעת צגדים וחלון מנעל דדלמא הכא לערש צעלמא הוא דענד הכי"ט:

מבית אבי אבא. פי' צקונטרס מצית דוד אבי משפחה

צנת נשיאס היטה וסס מצית דוד: **ט חוץ** משערי אונאה. לפי שלער הלצ היא וקיצו להוריד דמעוה משמע משום דנפקא לעיל מקרס דמהליס דשערי דמעס לא ננעלו וצחסם דתק כן דהא דריש לעיל רב חקדא צדיק דמכתיב הנה ה' נצט על חומת חקך ושמח מצית רבן גמליאל היטה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהו קאמר כדלשחטן נמי (ר"ה ד' סה) דלמר רבן גמליאל מקובלני מצית אבי אצא שפעעמיס צא צלרסה כו':

ואמרי אה במ"ו. יש מפרש משום דשציז כי גרים הייתם ויפולא צה: ואין

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

עכנאי. נחש דרכו לעשות צעגולה להכניס וצנו אלל פיו: כל עכרות שטיהר ר"א. ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו צצית המדרש שפלה עומאה לאור תנור זה וחזרו ועשאו על גביו עכרות וטיהרס ר"א והציאוס ושרפוס לפינו: **לכש שמורים.** ענין צער ואכל: אף הוא קרע צגדיו.

שהמנודה חייב צקרעה"ס: **וחלץ מנעלו.** שהמנודה אסור צנעילת הסנדל צמו"ק (ד' טו:): **ונשמע.** מן הכסא: **עפת.** נתקלקל: אף גדול. מכה גדולה: ר"ג. נשיא היה ועל פיו נעשה: שלא ירבו מחלוקות. שלא ירגיל היחד לחלוק על המרובין: **אימא שום.** קך שמה: **צין מלא לחסר.** צצורה היטה שהיא המדש חסר וקצוע ציוס ל' ולא יפול ציוס המדש על פניו והיה מלא ולא נקצע עד יוס שלשים ואחד ולא זוהרה צו ציוס ל' ונפל על פניו: **מציה אבי אצא.** מצית אבי המשפחה צצת נשיאס היטה וסס מצית דוד: **חוץ משערי אונאה.** לפי שלער הלצ היא וקיצו להוריד דמעוה: **המאנה** אה הגר. אונאה צצרים: **הלוחלו.** דוסקו: **לא ספיה לו נוטסה.** לחן הוא שדוסקו לצצוע חצו: **ה"ג מאי שצא מאנה דכסיב ציה תלסא וגר לא סונה לא סונו אוסו ולא סונו איש אס עמיסו וגר ככלל עמיסו הוא: ולוחלו נמי תלסא כסיב ציה.** וגר לא תלחץ ולא תלחצנו ולא תהיה לו כנושה: **מוס שצך אל סאמר לחצרך.** כיון דגריס הייתם גגאי הוא לכס להוציר סס גירות: **מאן דאיס ליה וקיפא צדיוסקיה לא נימא לחצריה וקיף ציניסא.** מי שיש לו תלוי צמספחמו לא יאמר לעבדו או לנן ציתו תלה לי דג זה שכל סס תלייה גגאי הוא לו: **מתני' אן מערבין פירות צפידוס.** צעל הצית שאומר פירות שדה פלוני אי מוכר לך כן וכן סאין לא יערבנו צפירות שדה אחרת: ואין

באותו היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשולו לצבוע אמר כמדומה לי שאין זה אלא אשכחתי דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קמלית לאחי אדהכי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשכיב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים נגעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן המאנה את הגר עובר בשלשה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכתיבי שלשה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלשה כתיבי ולא תלחצנו וגר לא תלחץ ולא תהיה לו כנושה וגר ככלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלשה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההוהרה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה כמ"ו מקומות בנר מופני שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים (תנינא) רבי נתן אומר מום שבך רע תאמר לחברך והיינו דאמרי אינשי דוקף ליה וקיפא בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה וקיף בניתיא: **מתני' אין מערבין פירות בפרות אפי' חדשים בחודשים** ואין

מסורת הש"ס

- 6) וצרכים נב. עירובין י. פסחים קד. יבמות יד. חולין מד. 1. 3) צרכים י"ג. 4) ס"א אף. 5) ר"י על זה המלה צבורים יג. רש"י ד"ה אלל מפני שסורין. 6) (מניא ככ"ג). 7) ועי' מ"ק טו סע"א. 8) ד"ה לא חמר ד"ה וחלון מנין. 9) ועי' מוס' מ"ק טו: ד"ה לא אשארל וימוס: דנה ז: ד"ה הקסא. 10) גי' מהר"ס ורש"א ד"ה.

הגהות הב"ח

- 6) גב' נכץ שצרי אבה תפח ככ"ג וכן צצטי:

גליון הש"ס

גב' ההוהרה תורה ככ"ג פקוסות. עיין דקוסין דף ע"ב ע"צ תוספת ד"ה קסיס דנקטו ככ"ד מתקומות: שם ספני ססור. עיין צצטי"א הרויות דף ג' ע"א ד"ה אמר להו:

מוסר רש"י

כעכנא זר. כמש"ז שצריך עולנו צעגולה (ברכות י"ט). אחר היום הביאו כל שחרות. שצנשו צמנר זה או שצנשו צלחרי והיה ר' אלעזר מטקין וסס שרפוס (סס). וצמנו עליו. שלא לקצוע הלכה כמנוה וססו"ס: 10. וברכיהו. לפי שהריס מהל לחלוק צצרך זה (ברכות י"ט). שסור. מנהגו. כמו (כריס כ"א) סרי הספן (רש"י בתי"ו א), יצ' הכע. שער שלו רע הוא ומספרש הוריות יג.